

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-98>

Доценко Дмитро, аспірант, викладач кафедри Живопису та композиції
НАОМА (Науковий керівник: кандидатка філософських наук, старша
викладачка Л.І. Березницька)

ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА КОНТЕМПОРАРНИХ МИСТЕЦЬКИХ ПРАКТИК У ПРОЕКТІ НІКІТИ КАДАНА «КАМІНЬ Б'Є КАМІНЬ»

Ключові слова: Нікіта Кадан, сучасне мистецтво, актуальні практики, інсталяція, арт об'єкт.

Dmytro Dotsenko, phd student, NAFAA (academic mentor: candidate of
philosophy science, senior lecturer Ludmila Bereznitska)

COMBINATION OF TRADITIONAL AND CONTEMPORARY ART PRACTICES IN NIKITA KADAN'S PROJECT "STONE HITS STONE"

Abstract. The purpose of these theses is to identify the peculiarities of the combination of works made using traditional and contemporary practices in Nikita Kadan's project "Stone Beats Stone" to form a holistic artistic expression that reveals a broad theme related to drawing complex parallels between past and present events.

Key words: Nikita Kadan, contemporary art, actual practices, installation, art object.

Персональний проект Нікіти Кадана «Камінь б'є камінь» представлений у 2021 році у Pinchuck Art Centre є мультидисциплінарною виставкою-дослідженням. Автор звертає увагу на революційні, повстанські та репресивні події 1905, 1920-х, 1930-х, 1940-х, 1960-х рр. та паралелі із подіями з новітньої історії України.

Одним із представлених творів є «Перемога». Це інсталятивний арт-об'єкт, що складається з двох складових: білого геометричного об'єкту, що є відтворенням макету нереалізованого проекту авангардистського монументу «Пам'ятник трьом революціям» Василя Єрмілова 1920-х рр.; чашки у розплавленому склі, знайденому Каданом під час поїздки на Донбасі у 2015 році в зруйнованому від російського ракетного обстрілу будинку на Донбасі. З естетичної точки зору цей твір є контрастним мінімалістичним поєднанням великої суворой «стерильної» геометрії прямокутних кубічних форм та маси темного кольору. За словами митця білизна постаменту покликана символізувати ідею світлого майбутнього, яке здавалося мож-

ливим у часи революційних подій першої чверті ХХ ст., а чашка у розплавленому склі є матеріальним свідченням сучасної російсько-української війни і виступає сенсовим контрастом, своєрідним запереченням ідеалістичності поглядів з минулого століття на сьогодення.

Прикладом концептуального контексту застосування графічної серії вугільних рисунків є «Глядачі». Вона базується на фотопортретах більшовицьких діячів, що встановлювали комуністичний режим в Узбекистані виконаних Олександром Родченком. Проте обличчя на них були замальовані тушшю самим фотохудожником через те, що зображувані діячі невдовзі у період тотальних репресій і чисток 1937-38 рр. були визнані «ворогами народу» та розстріляні. Саме так виконує ці портрети художник, які по суті є зображеннями людей без обличь, чорними плямами на їхньому місці, що відсилають нас до буквального стирання пам'яті про них з історії.

Кадан в своєму проєкті «Камінь б'є камінь» використовує традиційні графічні практики вугільного рисунка та акварелі для створення композицій, що стають частиною єдиного концептуального задуму, що у поєднанні з реді-мейдами, арт-об'єктами та інсталяціями розкривають зміст образної теми більш повно, поліфонічно. Рукотворна пластика для художника не є кінцевою метою, а слугує одним з багатьох способів донести складну ідею, пов'язану з явищами минулого та сьогодення. Формальна пластика простору вирішується за тим же принципом, що і композиція площини: із врахуванням композиційної рівноваги, побудови ритміки, гри контрастів розміру та фактур. Маси чорних та білих елементів на графічних аркушах вступають у ритмічну взаємодію з відповідними плямами на арт-об'єктах та інсталяціях, зав'язуючи їх в одне композиційне ціле. Різноманітність медіа стає для митця засобом різнопланової взаємодії з глядачем для формування максимально різнопланового образу й розкриття теми.